

הרב אברהם יצחק הכהן קוק זצ"ל*

ב"ה. יום ה' לחדש תמוז תר"צ
 שלו' וברכה מקודש לידי'נ שב"ז. הרה"ג הנכבד מו"ה
 שמואל גארדיאן שליט"א וכא"ל. וכל החברה החביבה
 והיקרה. ח' ש"ס בעי"ת. בוסק יצ"ו יתברכו בכט"ס

אחדש"ט באה"ר

ידידי היקר אחרי התודה העמוקה על כל רחשי האהבה ואותות הידידות אשר הזמן והמקום וכל מרחקיהם לא שלטו עליהם למעט צביונם כי מן הקודש הם יוצאים בתור אהבה שאינה תלויה בדבר כי אם באהבת תורה ויראת שמים העומדות לעד וביותר יקרו לי האותות הללו בהתגשם בפועל לטובת ישיבתנו הקדושה הישיבה המרכזית בעקו"ת ת"ו אשר תל"י כבר עלתה ניצה ותוציא פרי קודש הלולים לתפארת וקדושה בישראל וצפיתנו היא שתגדיל ותאדיר תורה באה"ק ובכל מרחבי נאות יעקב ותפוצותיו לימים הבע"ל עד אשר כצאן בתוך הדברו ישוב ישראל כל עם ד' כולו לארץ חמדתו בגאולה שלמה בב"א.

ומשנה שמחה שמחתי מבשורת סיום הש"ס שיחול או שחל בקרוב בחברותא קדישתא דא אשר לעונג וכבוד הוא לי להיות נמנה בין חבריה וזכורני שאמרת פעם בתור פתיחה אגדית על מנהגן של גדולי ישראל זה דורות לפאר את שמחת סיומי המסכתות והסדרים וביחוד סיומא רבא דכולא תלמודא בפלפולים ציצים ופרחים באורחא רחיקא וחורפא מעליא לקרב רחוקים) בקרסי הפלפול אע"פ שאין ראוי לעשות כן בסדרי למודים הקבועים הנועדים ללמד לישראל דרך דבר חק ומשפט וכבר אמר הגאון חת"ס ז"ל בהקדמת פתוחי חותם לחי"ד שמסורת היא לקרוא את הפלפול האמיתי בשם חילוק מפני שתעודתו היא להפריד דבר מדבר אשר הם נראים לאחד ולהרגיש את החילוק הדק שביניהם שזהו דרך הלימוד הומ)ביא לידי מעשה לאמיתה של תורה אבל גדולים התירו לשמח לב חברים מקשיבים בסיומים בפלפול שמקרב רחוקים שראו לקרות אותו חיבור ולא חילוק אשר להמליץ על מנהג ישראל וגדוליו יכולים אנו לומר שאע"פ שלא תמיד מכוונים הדברים בפלפולים כאלה לדרך האמת אשר הם משמחים את הלב ודומין לזיקים נוצצים מרהיבי עין שגם נכללו בכללא דקוב"ה חדי בפלפולא דאורייתא כשמשמטמטין בהן בתור תבלין ויין המשמח את הלב בשמחת מצוה ודוקא אז פטטיא דאורייתא אלה טבין לשעתן ורמזתי הדברים בפ' מקראי קודש דפרשת

* מכת"י הרב זצ"ל.

מלים חסרות השלמנו מהשערתנו והכנסנו בסוגריים (.)
 ר"ת קשים פתחנו והכנסנו אף אותם בסוגריים (.)

אשת חיל הרומזת לשבחה של תורה כדחז"ל מה טובה אשה טובה שהתורה נמשלה
 בה (ויבמות ס"ג ב') דרשה צמר ופשתים ותעש בחפץ כפיה היתה כאניות סוחר
 ממרחק תביא לחמה שהדברים מתבארים בדרך משל של עירוב המושגים הדומין
 זה לזה שאפשר לתפוס אותם בטעות כאילו הם ענין אחד ואחר התעמקות הסברא
 מבינים שהם חלוקים שהוא הדרך האמיתי של עיון התורה אם אנו מדמים את
 העירוב הרוחני למושג חומרי הרי הדמיון עולה יפה לתערובות חוטים דקים יהיו
 אפילו כחוט השערה חוטי צמר וחוטי פשתן שאם יטעה איש ולא יפרידם יכשל
 באיסור כלאי בגדים שהדין הוא שאינו בטל אפילו באלף מפני שהוא היתר בהיתר
 (וכ"ד התוס' נדה סא ב ד"ה בגד) ואם יזדמן שחוט דק שבאמת הוא מחובר משני
 חוטין אחד צמר ואחד פשתן יתערב בבגד מפני שחשב אותו לחוט אחד פשוט או
 צמר או פשתן הלא תצא מזה תקלה ויאסר כל הבגד באיסור כלאים ע"כ הדורש
 צמר ופשתין יומשל להחודר לחלק חלוקים בדברים שהם נראים כמאוחדים שהוא
 תוכן החילוק המשמש להוראה ולאמתה של תורה למעשה אמנם כל זה הוא
 בהלימוד התדירי דצריכין להיות יתיב באימתא ולעיין בשמענתא כדברי הגמרא
 (שבת ל ע"ב) שדרך עמק הסברא המיוסדת על חילוק דבר מדבר הוא הכח היסודי
 שלו ולא הכח המהיר המקרב רחוקים ומחבר דברים נפרדים להיותם לאחדים.
 אמנם בתור שמחה וחדות נפש הצורך המלבב של קישור דברים רחוקים זה מזה
 בלולאות של חריצות תורנית אע"פ שאין הדברים ע"פ רוב מבוררים ע"פ אמת מ"מ
 הם משמחים את הלב בתור מילתא דבדיחותא כמ"ש ג"כ הגאון פני יהושע
 בהקדמתו לסדר נשים שהכיון במילתא דבדיחותא הוא פלפולא של תורה בחריצות
 ובאסמכתא רחוקה שעיקר השימוש בה הוא ראוי לעת השמחה לגמרה של תורה
 וכפסיקתא רבתי וילקוט שמעוני מלכים א' רמז קע"ה ה"ד (הביא דבריו) הרמב"ן
 בפ"י התורה לסדר משפטים שמות כ"ד פי"א) ובמדרש קהלת ע"פ ויום המות (ומיום)
 הולדו אומר שמקלסין דהיינו שעושין שמחה לספינה שבאה לנמל ועברה את הים
 ודוגמא לזה היא שמחת הסיום ובפרט סיום הגדול כשעוברין בס"ד את הים
 התלמוד הגדול הזה אז אפשר להשתמש בחדוותא דפלפולא אפילו רחיקא לקרב
 רחוקים וזהו דברי הפסוקים דרשה צו"פ (צמר ופשתים) מתי דרשת התורה היא
 אשת חיל המשתבחת כאן בפסוקים אלו דומה בדיוקי חלוקיה כדרישת צמר ופשתן
 המעורבים זה בזה שצריכים לבררם שלא יהי' אפילו חוט אחד נדמה לאחד
 שאפשר למצא שבאמת הוא מורכב משנים וצריכים לחלקם ולהפרידם כדי שלא
 יתחברו זה עם זה לאחדים זה בעת אשר ותעש בחפץ כפיה כשהיא צריכה לעסוק
 בהלכה למעשה להורות חוק ומשפט לישראל שזהו דרך התורה התדירית ללמוד
 ע"מ לעשות אבל כאשר היתה כאניות סוחר ששמחים בהן כשעוברים את הים וזהו
 משל לשמחת גמרה של תורה ובסיומא רבא ביחוד און) ממרחק תביא לחמה
 בפלפול מורכב ממקום למקום המקרב את הרחוקים ונועץ תחילה בסוף וכיו"ב
 וישמח לב מבקשי ד' להוסיף עז ואומץ להעסק התדירי של תורה ההולך בקביעותו

בדרכי העיון האמיתי והסברא המתעמקת ועל שני אלה יחד נוכל להמליץ אור זרוע לצדיק זהו השונה בקביעות ושומר שיעורי תורתו מידי יום ביומו ולישרי לב שמחה זהו לעומת שמחת המצוה של סיומי תורה הנהוגים מאז בישראל עם שעשועיהם הקדושים שעשועיה של תורה וכבוד הוגיה ועמלי'

הסכמתי להעלות הדברים הללו במכתבי זה אולי ירצו ידידי ואהובי לזכור אותם לטובה ובטוח אני שישמעו אצלם דברי תורה חריפים ושנונים מפי ידידינו הגאון האב"ד שליט"א ועוד גדולי תורה שבעדת קדש החביבה החרוטה לעד על לוח לבבי לכבוד ולאהבה והנני בזה חותם בברכה נאמנה כנה"י ונפש ידי"ע דוש"ת באה"ר מהר הקודש מירושלים.

(חתימה)